

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ja lähtuvalt Mainer OÜ geoloogilise uuringu loa taotlusest, **otsustan:**

1.1. Anda Mainer OÜ-le Akimatsi II uuringuruumi geoloogilise uuringu luba nr L.MU/518570 (lisatud) kehtivusajaga 3 aastat.

1.2. Antavale loale kanda järgnevad täiendavad tingimused:

Puuduvad.

1.3. Käesolev korraldus jõustub teatavakstegemisest.

Geoloogilise uuringu luba nr L.MU/518570 on kättesaadav Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

Mainer OÜ (registrikood 14267391, aadress Harju maakond, Tallinn, Mustamäe linnaosa, Mustamäe tee 161-4, 12913) esitas Keskkonnaametile Akimatsi uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi ka *uuringuluba* või *luba*) taotluse. Nõuetele vastav taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi *KOTKAS*) 23.01.2023 nr DM-123446-1 all.

Akimatsi uuringuruumi geoloogilise uuringu luba taotletakse Rapla maakonnas Kehtna vallas Hiie külas Tornator Eesti OÜ-le kuuluval katastriüksusel Suure-Jürimatsi (katastritunnus 29202:004:1145).

Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 14,09 ha (katastriüksuse pindala on kokku 52,17 ha). Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus plaanitakse rajada kuni 25 uuringupuurauku ja kuni 25 uuringukaevet. Uurimissügavus on kuni 10 m. Uuritavaks maavaraks on ehitusliiv ja täiteliiv. Hinnanguline maavara kogus, arvestades kaevandamiskadusid on ehitusliival 200 tuh m³ ning täiteliival 223 tuh m³. Uuritava maavara võimalik kasutusvaldkond on taotluse vormil täitmata. Taotletava loa kehtivusaeg on 3 aastat. Uuringu teostaja on J.Viru Markšeideribüroo OÜ.

Taotlust on kontrollinud Keskkonnaamet ja maavarade registri vastutav töötaja (Maa-amet) (26.01.2023 kiri nr 9-3/23/1584-2). Taotlus vastas nõuetele.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse MaaPS-is ettenähtud haldusmenetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lg 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloo menetluse algatamise teate 08.02.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja 08.02.2023 kirjaga nr DM-123446-4.

Eraisik B. V. soovis 08.02.2023 e-kirjaga saada teavitusi menetluse kohta. Kiri on registreeritud KOTKAS-es 09.02.2023 nr DM-123446-6 all.

Transpordiamet soovis olla uuringuloo menetluse osaline (registreeritud KOTKAS-es 13.02.2023 nr DM-123446-7 all).

MaaPS §-s 27 lg 3-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloo andmiseks ei esine.

Kooskõlas MaaPS § 27 lg-ga 7 saatis loa andja uuringuloo taotluse 08.02.2023 kirjaga nr DM-123446-5 arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse (edaspidi *KOV*) üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

KOV üksus (Kehtna Vallavalitsus) määratud tähtjaks arvamust ei esitanud ning Keskkonnaamet luges kooskõlastuse antuks (*HMS* § 16 lg 2).

Kooskõlas MaaPS § 1 lg-ga 3, *HMS* §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet XX.XX.XXXX ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks uuringuloo kohta tehtava otsuse eelnõu ning andis XX.XX.XXXX kirjaga nr XXX menetlusosalistele teada haldusakti eelnõu valmimisest. Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib kavandatav tegevus puudutada, on õigus alates avalikustamisest kuni määratud tähtjani esitada Keskkonnaametile loa taotluse või loa eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid *laekus / ei laekunud*.

3. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lg 2 sätestab, et maavara geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. MaaPS § 17 lg 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud geoloogilise uuringu loa alusel. MaaPS § 27 lg 1 järgi esitatakse uuringuloo saamiseks loa andjale taotlus. MaaPS § 26 kohaselt annab uuringuloo Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Riigilõiv 400 € on tasutud 23.01.2023 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lg-ga 2.

Geoloogilise uuringu loa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötleja (Maa-amet) (26.01.2023 kiri nr 9-3/23/1584-2).

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattumist arveloleva varuga ei ole. Lähim maardla Akimatsi kruusamaardla (maavarade registri registrikaart nr 0603) jääb uuringuruumi teenindusala ~0,8 km kaugusele edelasse.

Tallinn – Rapla – Türi riigitee nr 15 äärmise sõiduraja välimine serv jääb taotletava uuringuruumi teenindusala põhjaservast ~30 m kaugusele. Rail Balticu trassikoridor jääb taotletavast uuringuruumist ~8,4 km kaugusele lääne suunda.

Geoloogilise uuringu loa andmisel palus Maa-amet nimetada uuringuruum Akimatsi II uuringuruumiks, kuna Akimatsi uuringuruumi piires (loa nr L.MU/515111) on varu arvele võetud Maa-ameti peadirektori korraldusega 11.10.2022 nr 1-17/22/2190. Keskkonnaamet arvestas Maa-ameti märkusega ning uuringuruum nimetati Akimatsi II uuringuruumiks.

Taotletava uuringuruumi teenindusala ei kattu ühegi kaitseala või Natura alaga ning taotletavas uuringuruumis ei ole registreeritud kaitsealuseid liike.

Taotletavale uuringuruumile lähimad kaitstavad loodusobjektid on järgmised (lisatud kaugus uuringuruumi servast):

Kõnnumaa hoiuala pindalaga 599,1 ha, mis hõlmab ka kaitsealuseid liike (EELIS kood KLO2000181[1]) (160 m);

Natura ala Kõnnumaa loodusala pindalaga 11397,1 ha (EELIS kood RAH0000562[2]) (160 m); Käpaliste soo-neiuvaip (EELIS kood KLO9302014) ja kahelehine käokeel (EELIS kood KLO9303111) (mõlemal III kaitsekategooria) leiukohad (1060 m).

Geoloogilise uuringu mõju on lühiajaline ja jääb valdavalt uuringuruumi piiresse. Seega jäävad nimetatud kaitstavad loodusobjektid taotletava uuringuruumi mõjualast välja.

Looduskaitseadus § 55 lg 6¹ p 2 kohaselt on keelatud looduslikult esinevate lindude tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal.

Geoloogilise uuringu läbiviimisel kasutatakse taotluse seletuskirja kohaselt korras tehnikat, mis on läbinud perioodilise tehnilise ülevaatuse ja ei kasutata keskkonda reostavaid materjale. Geoloogilise uuringuga ei reostata põhjavega ega tekitata riiklikke normatiive ületavat müra või tolmu. Geoloogilised välitööd toimuvad lühiajaliselt ning ainult päevasel ajal. Uuringuruum asub keskmiselt kaitstud põhjaveega alal. Põhjavee kaitstus lähtub geoloogilisest ehitusest, täpsemalt sellest kui paks on pinnakate. Põhjavee kaitstusele on kõige suuremaks ohuks põllumajandus (väetiste, sõnniku ja taimekaitsevahendite kasutamine) ning reovee vale käitlus.

Nii uuringupuuraukudes kui ka uuringukaeveõõntes vee ilmumisel vaid mõõdetakse veetaset. Seega geoloogiline uuring ei ohusta põhjavee kaitstust. Geoloogilise uuringu käigus vajadust ulatusliku raie järgi üldjuhul ei ole. Kui üldse siis teostatakse raiet uuringumasinate liikumise tarbeks minimaalses mahus. Kõik uuringupunktid likvideeritakse koheselt pärast proovide võtmist ning korrastatakse nende ümbrus. Uuringuruumi nõuetekohast korrastamist kontrollib Keskkonnaamet.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lg 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi ka *KMH*) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lg-s 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6¹ lg-s 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja. MaaPS § 26 kohaselt annab geoloogilise uuringu loa Keskkonnaamet, seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

Geoloogiline uuring ei kuulu KeHJS § 6 lg-ga 1 sätestatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, sama §-i lg-ga 2 sätestatud otsustaja eelhinnangut vajavate valdkondade loetellu ega Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ hulka. Seega taotletava tegevuse puhul ei ole eelhinnangu andmine ega KMH algatamine vajalik.

MaaPS § 28 lg 5 kohaselt tuleb juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekavaid ning jäätmeladustuskohas ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest.

Taotluse seletuskirja kohaselt ei teki kavandatava uuringu käigus kaevandamisjäätmekavaid.

Jäätmeseaduse § 7¹ lg 4 alusel sätestatud kaevandamisjäätmekavade tehtavaid toiminguid reguleerivaid sätteid ei kohaldata muuhulgas maavara uuringute tulemusena tekkinud jäätmekavade käitlemisele, kui need jäätmekavade ei teki otseselt nimetatud toimingute tulemusena. Selliseid jäätmekavade ei käsitleta kaevandamisjäätmekavade ning nende suhtes kohaldatakse üldisi jäätmehoolduse nõudeid.

Geoloogilise uuringu läbiviimiseks puudub vajadus ka jäätmeseaduse § 35² sätestatud jäätmehoidla rajamiseks. Geoloogilise uuringuga Akimatsi II uuringuruumis ei teki jäätmeseaduse § 2 lg 1 ja 2 mõistes jäätmekavadeid.

MaaPS 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud

rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest üldgeoloogilise uurimistöö, uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Mainer OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 15.05.2023).

MaaPS § 17 lg 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 12³ punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Inseneribüroo J.Viru Markšeideribüroo OÜ (registrikood 11644539, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Tartu mnt 84a-50, 10112).

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja. MaaPS § 35 all toodud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). Haldusakti kõrvaltingimused määratakse vastavalt HMS §-le 53. Keskkonnaministri 09.01.2020 määruse nr 1 § 4 lg 3 alusel märgitakse loa lahtrisse „Täiendavad tingimused” nõuded, mis seatakse maapõue kaitse tagamiseks ning maapõue kasutamisest inimese tervisele, varale ja keskkonnale põhjustatava mõju vähendamiseks ja vajaduse korral muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Täiendavad tingimused on uuringuloale kantud lähtuvalt käesolevas korralduses toodust.

Geoloogilise uuringu loa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus, jäätmeseadus jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust geoloogilise uuringu loal täiendavate tingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise keskkonnaluba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

[1] Kaitse-eesmärk on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide -

huumustoiteliste järvede ja järvikute (3160), rikutud, kuid taastumisvõimeliste rabade (7120), siirde- ja õõtsiksoode (7140), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080*) ning siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse.

[2] I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad – 6210), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (*6530), rabad (*7110), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), nõrglubja-allikad (*7220), liigirikkad madalsood (7230), koopad (8310), vanad loodusmetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), okasmetsad oosidel ja moreenikuhjatistel (sürjametsad – 9060), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080) ning siirdesoo- ja rabametsad (*91D0);

II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on suur-kuldtiib (*Lycaena dispar*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*) ja läikiv kurdsirbik (*Drepanocladus vernicosus*).

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme 56933839
Martin.Nurme@keskkonnaamet.ee